

Leren door reflecteren

Intervisie in een plusklas aan de hand van videobeelden

Jan van Nuland, Talent3xl.nl

April 2010

Leren denken
Leren leren
Leren leven

Begeleidingsvorm: Intervisie aan de hand van beelden (in een plusklas)

Direct doel:

Zowel leerlingen als begeleider/leerkracht krijgen inzicht in welke competenties al sterk aanwezig zijn en welke competenties nog versterking kunnen gebruiken.

Indirect doel:

Leren observeren van (samenwerkings)gedrag – Leren geven van complimenten – Leren complimenten in ontvangst te nemen – Leren om kritiek te geven – Leren om kritiek in ontvangst te nemen.

Benodigde tijd: ongeveer 15 minuten

Leeftijd: waarbij dit is toegepast: 9-12 jaar (plusklas)

Hoe werkt het:

1. Elke bijeenkomst wordt één groepje van ongeveer 4 kinderen gedurende 5 minuten dat ze samen werken aan een onderzoek of ontwerp gefilmd (in ons geval door een gecertificeerd SVIB-er)
2. Onmiddellijk na afloop van hun werktijd worden deze beelden gezamenlijk bekeken. Dat gaat als volgt:
3. De kinderen zitten in 5 groepjes van 4 aan tafels.
4. Op elke tafel ligt een stapeltje groene en oranje notitieblaadjes en liggen hun logboekblad.
5. De begeleider heeft het SD kaartje waarop de video-opnamen in de computer van het Digibord gedaan.
6. Voordat het filmpje via een tv vertoond wordt beslist welke van de (meestal) vier kinderen hij of zij gaat observeren. Dit met als doel een compliment te geven over een vaardigheid die goed gaat ('n TOP) en een tip te geven over verbetering van een vaardigheid die nog niet zo goed gaat: ('n TIP).
7. Als kijkwijzer fungeert de door de kinderen gekozen deelvaardigheid uit de LOOD-lijst of het Groeiboekje. (zie: www.talent3xl.nl) Ook de DVL of een andere lijst met deelvaardigheden is hiervoor te gebruiken.
8. Daarvoor krijgt iedereen twee kleine notitieblaadjes: één groene voor de top en één oranje voor de tip. Op het groene blaadje komt dus het zinnetje: **De TOP van voor : Ik zag** En zo komt op het oranje blaadje: **De TIP van voor is: Ik zag** Ook degenen die gefilmd zijn krijgen die blaadjes n.l. voor één van hun partners.
9. Het filmpje wordt gestart en iedereen kijkt in stilte
10. Even tijd om de TOP en de TIP te noteren.
11. De begeleider/leerkracht geeft enkele kinderen de beurt om hun TOP op te lezen en evt. toe te lichten, de ontvanger wordt gevraagd te reageren.
12. De begeleider/leerkracht geeft enkele kinderen de beurt om hun TIP op te lezen en evt. toe te lichten, de ontvanger wordt gevraagd te reageren.
13. De blaadjes worden per ontvanger opgehaald en afgegeven.
14. Tenslotte kiest elke geobserveerde leerling met welke TOP en TIP hij het meeste kan.
15. Ondertussen noteren de kinderen die niet gefilmd zijn voor zichzelf ook een TOP en TIP, al dan niet naar aanleiding van wat over de gefilmde kinderen gezegd is. De TOPs en TIPs worden op hun logboekblad genoteerd. Die bladen zijn van tevoren uitgedeeld.
16. De logboekbladen worden opgehaald
17. De begeleider geeft tenslotte nog een TOP voor de hele groep en ook nog een TIP voor de hele groep.
18. Aan het einde van de bijeenkomst wordt in het algemeen nog om een TOP en een TIP voor de hele bijeenkomst gevraagd door de leerkracht/begeleider. Hierin wordt dus ook het werken met de intervisie meegenomen, want soms moet de vorm ietsjes aangepast worden.
19. De begeleider neemt als de kinderen naar huis zijn de logboekbladen door en maakt zo nodig notities i.v.m. de volgende keer/keren en de rapportage.
20. De volgende bijeenkomst krijgen de kinderen aan het begin van de werktijd hun logboek weer terug, zodat zij hun voornemens nog weer eens kunnen lezen. Aan het eind van de werktijd is er dan weer zo'n intervisierondje en zo is de cirkel rond.

Aandachtspunten bij het geven van feedback met TOPS en TIPS

Veiligheid

Het geven van feedback door kinderen aan elkaar veronderstelt een sfeer van veiligheid. Het kan dus niet de eerste de beste bijeenkomst toegepast worden. De kinderen moeten elkaar en hun juf of meester al een beetje kennen en vertrouwen. Overigens zal het geven van TOPS en TIPS, mits goed toegepast er ook voor zorgen dat de sfeer van veiligheid groeit en dat het vertrouwen en zelfvertrouwen groeit en dat is nu net de bedoeling.

Spanningsboog

Een feedbacksessie vraagt veel van de kinderen. Het vereist goede concentratie, beheersing van emoties, goed waarnemen. Het kan dus niet te lang duren. Houdt als streeftijd 15 minuten aan.

Kort erna

De TOPS en TIPS geven we meteen na de werktijd: het is fijn als er weinig tijd tussen het werken en de feedback zit.

Concreet maken

Het is soms ook nodig om de kinderen te helpen hun TOP, TIP of AANDACHTSPUNT concreter te maken. De lijst met doelen en vaardigheden kan dan goede diensten verlenen.

Voorbeeldgedrag

De leerkracht geeft zelf het goede voorbeeld, hij of zij leeft het voor: zie onderstaande regels. Hij of zij begint de sessie door (heel kort) aan onderstaande regels te herinneren. Hij of zij eindigt met een TOP voor de hele groep, eventueel gevolgd door een TIP.

“Overtreden” regels

Als een leerling een van de regels “overtreedt” reageert de leerkracht daar meteen op. Niet veroordelend, maar vriendelijk en duidelijk: “Denk je aan de regels??”

3 Regels voor de leerlingen bij het geven van voor de TOPS en TIPS:

1. **Het geven van TOPS en TIPS is een serieuze zaak:**
 - a. Dus het is niet de bedoeling dat er om gelachen wordt. Want voor sommige kinderen zou dat kunnen voelen als uitlachen.
 - b. Het is rustig: We praten niet door elkaar, de meester, juf of de leider geeft de beurten.
 - c. Laat ook door de manier waarop je zit en kijkt zien dat je het een serieuze zaak vindt.
 - d. Je geeft niet alleen een TIP, je geeft ook een TOP!
2. **Kijk het kind aan dat je een TOP of TIP geeft.**
3. **Begin je TOP of TIP altijd met: Ik zag dat**
(en dan pas wat je daar van vindt.)
 - a. Het gaat dus over iets wat er gedaan werd en niet over hoe (je denkt dat) iemand is.
 - b. Vertel in je TIP zo precies mogelijk wat je het andere kind aanraadt om een volgende keer te doen.
 - c. Als je een TIP geeft moet die wel door dat kind uit te voeren zijn: tegen een kind dat bijvoorbeeld last heeft van stotteren kun je niet als TIP geven: probeer wat minder te stotteren.
 - d. Je mag gerust je gevoel laten spreken, maar zeg dat er dan wel bij: Bijv. Ik zag dat jij om je heen zat te kijken, daardoor kreeg ik het gevoel dat je niet wist hoe je verder moest gaan.
 - e. Als je een TOP of een TIP krijgt bedankt je, maar je mag daarna ook eerlijk zeggen of je er iets mee kunt.

Jan van Nuland, Talent3XL februari 2010

De TOP van VOOR
Ik zag dat je heel veel moeite deed om:

De TOP van VOOR
Ik zag dat je heel veel moeite deed om:

De TOP van VOOR
Ik zag dat je heel veel moeite deed om:

De TOP van VOOR
Ik zag dat je heel veel moeite deed om:

De TOP van VOOR
Ik zag dat je heel veel moeite deed om:

De TOP van VOOR
Ik zag dat je heel veel moeite deed om:

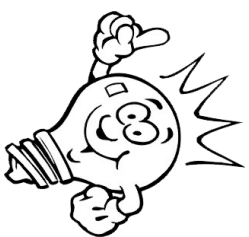

De TOP van VOOR
Ik zag dat je heel veel moeite deed om:

De TOP van VOOR
Ik zag dat je heel veel moeite deed om:

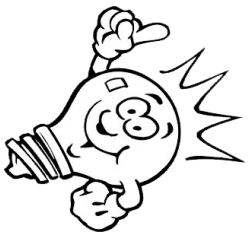

De TIP van voor

Ik zag nu:

Een volgende keer zou je:

De TIP van voor

Ik zag nu:

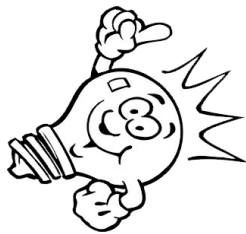
Een volgende keer zou je:

De TIP van voor

Ik zag nu:

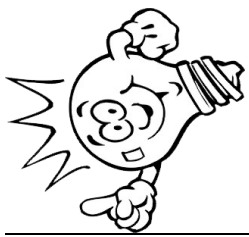
Een volgende keer zou je:

De TIP van voor

Ik zag nu:

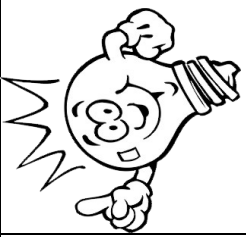
Een volgende keer zou je:

De TIP van voor

Ik zag nu:

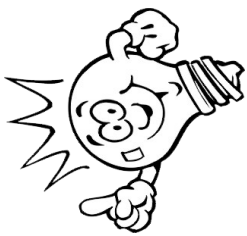
Een volgende keer zou je:

De TIP van voor

Ik zag nu:

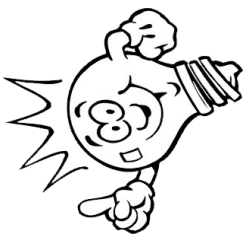
Een volgende keer zou je:

De TIP van voor

Ik zag nu:

Een volgende keer zou je:

De TIP van voor

Ik zag nu:

Een volgende keer zou je: